ŽELÁTKOVO ZPRAVODAJSTVÍ

ZŠ ŽELATOVICE

ŽELÁTEK

VÁNOČNÍ SPECIÁL

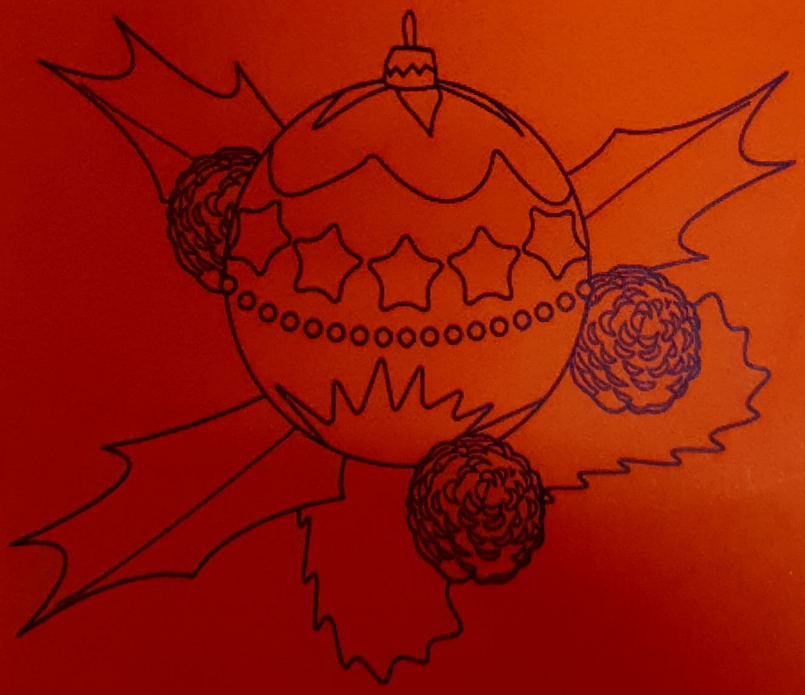

Upečte si s námi vánoční cukroví...

Ořechy plněné krémem:
hladká mouka 350 g
cukr moučka 150 g
vlašské ořechy 120 g
máslo 250 g
kvalitní holandské kakao (volitelné)
+ formičky na ořechy
KRÉM:
máslo 100 g
cukr moučka 100 g
vlašské ořechy 40 g
kvalitní holandské kakao (volitelné)

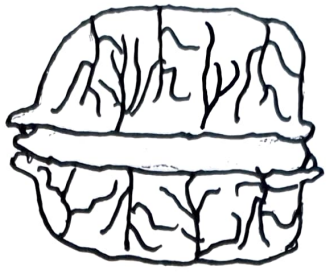

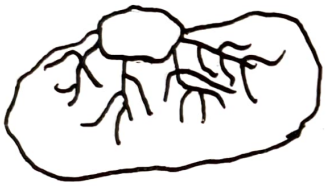

Sádlové koláčky:
200 g hladké mouky
150 g sádla
150 g cukru moučka
60 g kakaa
nejlépe rybízová zavařenina na naplnění
Z těsta tvarujeme malé kuličky, které dáme na plech, uděláme do každé vařečkou důlek a po upečení plníme marmeládou.

Vosí úlky:
piškoty 150 g
lískové nebo vlašské ořechy 50 g
bílek 1 ks
mléko 1 lžíce
moučkový cukr 100 g
máslo 60 g
kakao 2 lžíce
KRÉM:
žloutek 1 ks
máslo 60 g
rum 1 lžíce
moučkový cukr 50 g
piškoty na přiklopení 25 ks

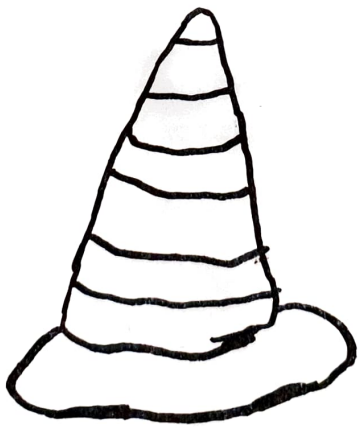

Tradice vánočního stromečku

V Česku poprvé postavil vánoční stromek pro své přátele v roce 1812 ředitel pražského Stavovského divadla Jan Karel Liebich na svém libeňském zámečku Šilboch. Nový zvyk zdobení vánočního stromečku si tehdy mohly dovolit pouze bohaté rodiny.

Na vánočních trzích se sice začaly prodávat z Německa dovezené umělé stromečky vyřezané z kartonu nebo tenkých prkének, ale kupující o ně nejevili příliš veliký zájem. Více se ujaly živé stromečky, smrčky, jedličky nebo májky ozdobené sladkým pečivem, perníkem a především ovocem – jablky nebo hruškami, mandlemi či rozinkami.

Do obyčejných rodin pronikaly ozdobené vánoční stromečky ještě pomaleji. Až do první světové války bývala v mnoha domácnostech pouze ozdobená smrková nebo jedlová větev.

Většinou se stromečky v rodinách zdobily jablíčky, skořápkami atd...

Jak se vánoční strom v rodinách zabydloval, přibývaly na něm postupně další a další ručně vytvořené ozdoby – vedle křížal, ořechů, jablek a cukrovinek se tak na stromcích začaly objevovat i papírové řetězy slepované škrobem, ozdoby ze slámy, brambor a z jiných přírodních materiálů.

Ořechy se začaly brzy zlatit nebo pokrývat stříbřitou fólií, což předurčilo vzhled vánočních stromků až do dnešních dnů - zlaté a stříbrné zářící drobnosti jsou v Evropě dodnes jejich dominantním prvkem.

Skleněné ozdoby, bez kterých si dnes vánoční stromeček nedokážeme představit, jsou ze všech výše zmíněných možná vůbec nejmladší, vznikly až v 60. letech 19. století.

Najdeme zde různé tvary, od koulí, špiček, přes zvířátka, chaloupky ...

V dnešní době si již bez vonícího vánočního stromečku nedokážeme Vánoce představit.

Tradice pečení vánočky

Vánočka má dlouhou historii.
První zprávy o vánočce jsou již z 16. století.
V minulosti se vánočce však říkalo jinak - byla to húska nebo calta, jiní říkali vánočce pletenice, štědrovice, štrucla nebo pletanka.
První upečenou vánočku měl v dávných dobách dostat hospodář, aby mu zajistila v příštím roce hodně obilí.
Z vánočky, která skončila na štedrovečerním stole se po krajíčku dostalo na každého... každý člen domácnosti, dobytek..a to proto, aby si zajistili pro příští rok zdraví a neškodily jim zlé síly a čáry.
Hospodyně pekla obvykle tolik vánoček, kolik měla rodina členů, a pak ještě jednu, největší, na štědrovečerní stůl. První upečenou vánočku podle tradice dostal hospodář, aby byla v novém roce dobrá úroda. A byl to opět hospodář, kdo v závěru štědrovečerní večeře nakrojil největší vánočku a podělil jí celou rodinu. Často z ní dostal krajíček i dobytek, aby na něj nemohly zlé síly a nemoci.Vánočka má blízko k figurkám z těsta, které se o Vánocích pro štěstí rozvěšovaly po domě a hospodářství. Sama je také figurkou – tvarem má připomínat děťátko zavinuté v peřince, na oslavu nového života a plodnosti. Symbolický význam mají i jednotlivé prameny vánočky. Čtyři spodní prameny představují zemi, slunce, vodu a vzduch. Prostřední cop ze tří pramenů spojuje rozum, vůli a cit. Ve vrchním, nejtenčím pletenci se snoubí vědění a láska.

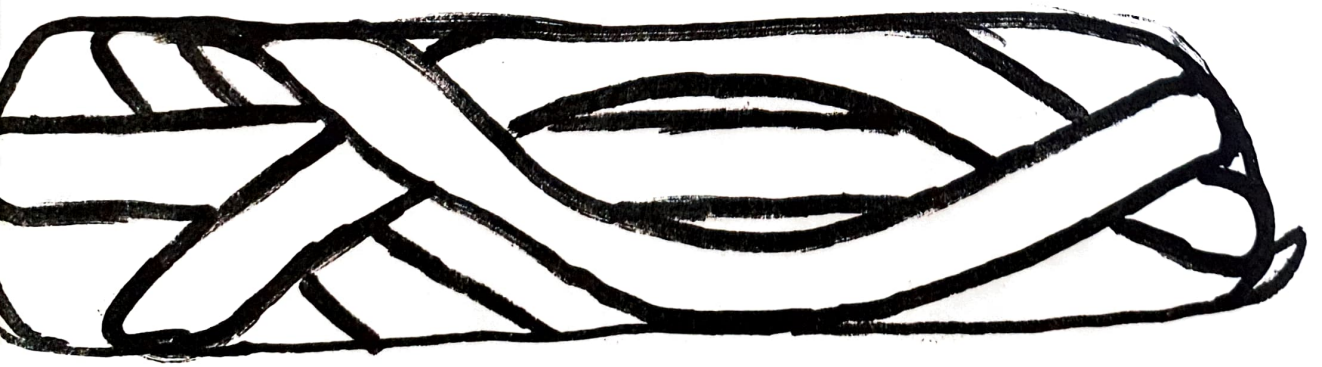

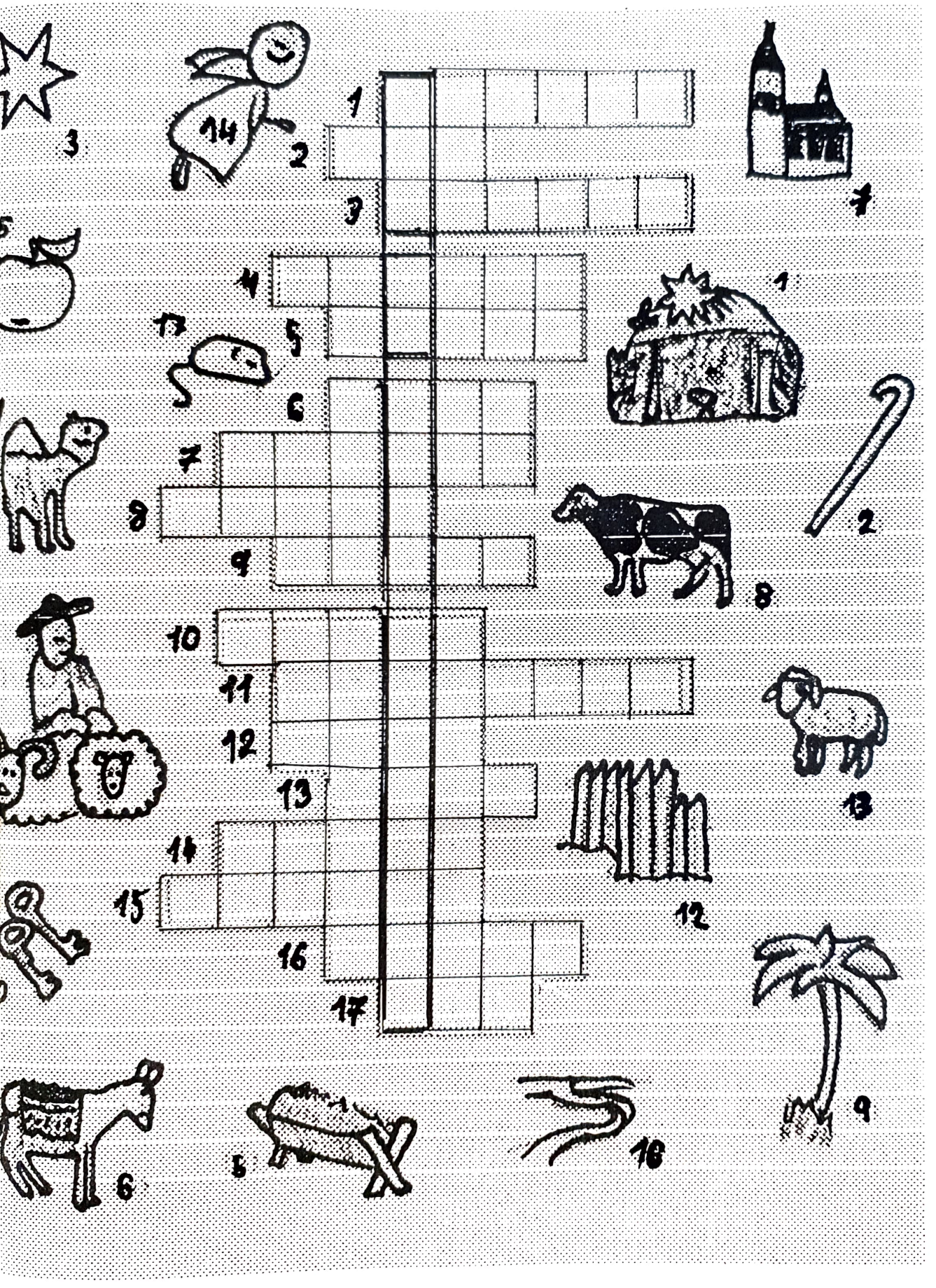
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

Vyluštíš hádanky??? .....

1. Přišel k nám bílý kůň, zalehl nám celý dvůr.

2. Čtyři nožky, dvě trnožky, v zimě běží, v létě leží.

3. V zimě slouží, v létě zuby suší.

4. Stojí strom, má tři sta šedesát pět lístků a padesát dva kvítků.

5. Dvanáct čápů, padesát dva koroptví, tři sta šedesát pět ptáků
   jedno vejce snědli.

1.) sníh; 2.) + 3.) sáně; 4.) 365 dní a 52 týdnů; 5.)rok